

CLOUDBOY

Niilas har bott med sin pappa i Belgien så länge han minns. Det är sommarlov och Niilas föräldrar har bestämt att han ska åka och hälsa på sin mamma och hennes nya familj i Sápmi. Mamman lämnade Belgien när Niilas var mycket liten och han känner henne egentligen inte alls. Trots Niilas protester blir det som mamma och pappa vill. I Sápmi är tillvaron helt annorlunda och Niilas håller sig för sig själv och längtar hem. Men renkalvarna ska märkas och alla måste hjälpa till. När en av kalvarna springer bort dras Niilas med i jakten och mot alla odds blir den här sommaren det största äventyret i hans liv.

GENRE: Spelfilm
ÄMNE: Modersmål: Samiska, Samhällskunskap
ÅLDER: Från 9 år (M, H)
SPELTID: 78 min
PRODUKTIONSÅR: 2017
REGISSÖR: Meikeminne Clinckspoor

LAND: Sverige, Nederländerna
TAL: Svenska, Samiska, Nederländska
TEXT: Svenska
BIOGRAFDISTRIBUTRÖR: Folkets Bio
ARTIKELNR: ETS5142

'Cloudboy' är en traditionell familjefilm i gammaldags Disneystil med finger-spetsplockade barnskådespelare.

– Jan Lumholdt, SvD
Recension 4/10-2017

LÄROPLANSMÅL Lgr11 (i urval)

Modersmål – Samiska 4-6 – Ur det centrala innehållet

- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga i form av skönlitteratur, lyrik, sagor och myter från olika tider och områden där modersmålet talas. Berättande och poetiska texter som belyser människors villkor, identitets- och livsfrågor.
- Seder, bruk och traditioner i områden där modersmålet talas i jämförelse med svenska seder, bruk och traditioner.

Modersmål – Samiska 7-9 – Ur det centrala innehållet

- Skönlitteratur för ungdomar och vuxna, lyrik, dramatik, sagor och myter från olika tider och områden där modersmålet talas. Skönlitteratur som belyser människors villkor, identitets- och livsfrågor.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till

exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter.

• Kulturella uttrycksformer från områden där modersmålet talas, till exempel bildkonst, musik och arkitektur.

Samhällskunskap 4-6 – Ur det centrala innehållet

- Familjen och olika samlevnadsformer. Sexualitet, könsroller och jämställdhet.
- Urfolket samerna och övriga nationella minoriteter i Sverige. De nationella minoriteternas rättigheter.

Samhällskunskap 7-9 – Ur det centrala innehållet

- De nationella minoriteterna och samernas ställning som urfolk i Sverige samt vad deras särställning och rättigheter innebär.

Innan ni startar en diskussion kring filmen är det viktigt att läraren/ledaren går igenom handledningen och tänker på hur man ska hantera diskussionen och svaren.

INNAN NI TITTAR

Filmen utspelar sig i Belgien och i Sápmi. Aktivera elevernas förkunskaper genom att studera en karta tillsammans:

- Var ligger Belgien?
- Vad är Sápmi och var ligger det?

Diskutera egenskaperna hos dessa platser med eleverna och försök hitta de geografiska och demografiska skillnaderna.

EFTER FILMVISNINGEN

Att diskutera

- Vad får vi i filmen veta om följande personer? Skriv upp namnen på tavlan och prata om filmens karaktärer.
 - a) Niilas
 - b) Gerard
 - c) Katarina
 - d) Sunna
 - e) Pontus
 - f) Reaidnu
- Hur skulle ni beskriva Niilas relation till:
 - a) sin pappa?
 - b) sin mamma?
 - c) sina syskon/bonussyskon?
- Vad anser ni om föräldrarnas beslut att Niilas ska åka och hälsa på sin familj i Sápmi som han inte känner?
- Hur reagerar Niilas när han kommer fram till Sápmi? Varför det tror ni?
- Vilka nya förhållanden tvingas Niilas vänja sig vid som han inte är van vid?
- Vad är det för maskin som Niilas har med sig? Vad kan han göra med den? Varför tog han med sig den tror ni?

FAKTARUTA

SÁPMI

kallas de nordliga områden i Norge, Sverige, Finland och på Kolahalvön i Ryssland som är samernas traditionella bosättningsområde. I Sverige går Sápmis södra gräns vid Idre i norra Dalarna.

SAMER

är ursprungsbefolkning i Sápmi. Antalet samer uppskattas till 80 000–100 000. Av dessa bor 50 000–65 000 i Norge, 20 000–40 000 i Sverige, ca 8 000 i Finland och ca 2 000 i Ryssland. Samerna har en till stor del gemensam kultur och många levde seminomadiskt eller nomadiskt fram till början av 1900-talet. Samerna utgör nationell minoritet i Norge, Sverige och Finland och har erkänts som ett ursprungsfolk i dessa tre länder. Självständiga sameting, parlament där samer har rösträtt, som har inrättats av och erkänts av landets regering finns i Norge sedan 1989, Sverige sedan 1993 och Finland sedan 1996, medan Sametinget i Ryssland, bildat på eget initiativ 2010, ännu inte erkänts av landets regering.

URFOLK

kallas de folkgrupper som bodde i ett område redan innan andra människor grundade en stat på samma mark. I Amerika är indianerna ett urfolk eftersom de bodde där innan Christofer Columbus kom dit 1492. Exempel på andra urfolk är aboriginerna i Australien och maorierna i Nya Zeeland. I Sverige är samerna ett urfolk. Ättlingarna till sådana folkgrupper kallas också urfolk. Andra ord för urfolk är ursprungsbefolkning och urbefolkning.

SAMISKA

är den grupp av språk, som talas av samerna i Norge, Sverige, Finland och Ryssland. Alla samer talar även språket i det land där de bor. Det största och viktigaste samiska språket är nordsamiska, som talas i nordvästra Finland, norra Norge och nordligaste Sverige. Nordsamiskan har ett allmänt använt skriftspråk, och det ges ut litteratur och skolböcker på nordsamiska. I Sverige talar betydande grupper också lulesamiska. De samiska språken är närmast släkt med finska. De hör alla till familjen finsk-ugriska språk.

MINORITETSSPRÅK

är ett språk som används av en språklig minoritet i ett samhälle där man talar flera språk. Vilken status som ett minoritetsspråk får beror på attityder och lagstiftning i samhället. I Sverige innebär minoritetsspråk särskilt de språk som landets egna minoriteter talar. Följande fem språk är erkända som nationella minoritetsspråk i Sverige: finska, jiddisch, romani, samiska och meänkieli (tornedalsfinska). Det innebär att de som talar dessa språk har rätt att använda sitt språk i officiella sammanhang i Sverige och få undervisning på det språket.

Fakta hämtad från NE.se och wikipedia.se

- Varför tror ni att Niilas släpper ut renarna?
- Vad är det som gör att Niilas så småningom börjar trivas och prata?
- Varför bestämmer sig Niilas för att han och syskonen ska försöka hitta den bortsprungna renen?
- Vilka händelser gör att Niilas och hans mamma kommer närmare varandra?
- I vilka scener får vi se Älgtjuren? Vilken roll spelar den i filmen? Finns den på riktigt eller bara i Niilas fantasi?
- ”Kan vi lova att aldrig rymma ifrån varann igen?”, säger Niilas mamma när barnen kommer tillbaka efter att hämtat hem den bortsprungna renen. Vad tror ni att hon menar med det?
- Hur förändras Niilas av sin vistelse i Sápmi? Jämför hur han är före och efter sin resa.
- Vilka språk kan vi höra talas i filmen?
- Vad får vi lära oss om hur det är att leva i Sápmi?
- Vad får vi veta om Niilas liv i Belgien? Hur bor han till exempel? Och vad är det som han och hans kompisar håller på med utomhus?
- Vad får vi inte veta i filmen? Fanns det något ni skulle vilja veta mer om?

FÖRDJUPNINGSUPPGIFTER

Lär er mer om Sápmi

Dela upp klassen i grupper och ta reda på fakta om följande begrepp. Redovisa era fakta muntligt för varandra.

- Samiska
- Renar
- Renskötsel
- Kåta
- Njalla
- Ackja
- Sameflaggan
- Egna förslag

FAKTARUTA

BELGIEN

stat i Väst Europa; 30 530 km², 11,4 miljoner invånare (2018). Belgien är en förbundsstat med tre regioner och tio provinser. Landet gränsar i norr till Nederländerna, i öster till Tyskland, i sydöst till Luxemburg och i söder till Frankrike samt har i väster kust mot Nordsjön. Huvudstad är Bryssel (176 500 invånare 2017).

PARKOUR

kroppsovningsövningar som bygger på snabb och effektiv förflyttning samt forcering av hinder med endast den egna kroppen som hjälpmedel. Parkour utövas oftast i befintliga stadsmiljöer, där murar, husfasader och andra hinder forceras med bl.a. löpning, hopp, klättring och balansering. Den uttalade målsättningen är att utövaren, kallad traceur (franska, 'spårare'), skall förflytta sig från en punkt till en annan så snabbt, effektivt och smidigt som möjligt. Parkour har även karaktären av mental övning i att ta kontroll över en pressad situation men samtidigt vara medveten om sina begränsningar. Olika tekniker för hopp, landningar och rullningar har utvecklats; den enskilde utövarens frihet och kreativitet betonas emellertid starkt.

Fakta hämtad från NE.se

Kalvmärkning

Sök på nätet efter fakta om märkning av renkalvar och ta reda på mer om vad som händer då och varför man gör det. Låtsas att du är på besök i Sápmi och att du också är med om kalvmärkning. Skriv sedan ett vykort eller mail hem till en kompis eller någon annan du känner. Använd din fantasi och berätta om vad ni har gjort under dagen.

Ditt äventyr

Niilas är med om riktiga äventyr när han hälsar på hos sin mamma. Har du varit med om något äventyr? Vad hände då? Hur kändes det? Berätta för dina kompisar eller rita en teckning!

Ta reda på ännu mer

Vad menas med att samer är ett urfolk och en nationell minoritet? Vilka andra urfolk känner ni till?

LÄNKAR

www.samer.se